

Diskussionsoplæg: Iværksætterpanelet

Spørgsmål til drøftelse

- Hvilke udfordringer skal der adresseres for, at Danmark kan bygge flere vækstvirksomheder - og har Iværksætterpanelet fokus på de rette?
- Hvordan kan investor- og aktiekulturen i Danmark styrkes?
- Er der dele af skattesystemet, der i særlig grad virker hindrende for investeringer i nye vækstvirksomheder?

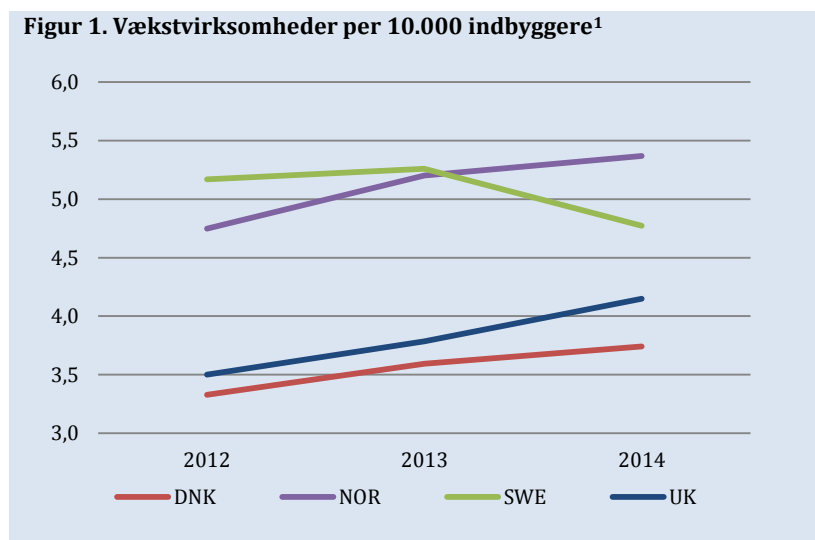
Baggrund

At være en dygtig og succesfuld iværksætternation handler om at kunne skabe nye virksomheder, som skaber effektiv konkurrence og innovation og evner at træde ind på den globale markedsplads.

På det område er Danmark klart udfordret. Vi har det laveste antal højvækstvirksomheder per capita i Skandinavien, *jf. figur 1*. Blot 13 af de 168 danske virksomheder med over 1.000 ansatte er etableret i perioden efter 1980, og heraf er kun 7 egentlige nyetableringer.

Oveni er gennemsnitsalderen blandt de otte mest værdifulde, noterede selskaber i Danmark over halvfems år. På længere sigt vil det udfordre værdiskabelsen i Danmark.

Figur 1. Vækstvirksomheder per 10.000 indbyggere¹

Flere vækstvirksomheder kan skabe grobunden for nye store virksomheder, og flere nye virksomheder med succes kan være med til at skærpe konkurrencen for de etablerede virksomheder og ad den vej styrke produktiviteten i hele dansk erhvervsliv. Samtidig er iværksætteres samlede produktivitet generelt 1,5 pct. højere i forhold til mere etablerede virksomheder. Iværksættere, som hurtigt vokser sig store, betaler højere lønninger sammenlignet med samme type medarbejdere i etablerede virksomheder.

Hvis Danmark også om 10, 20 og 30 år skal have store, succesfulde virksomheder, som kan begå sig i den globale konkurrence, skal grobunden skabes i dag. Regeringen ønsker, at Danmark skal være en iværksætternation, ikke kun af navn, men også af gavn. Derfor skal det være attraktivt at starte egen virksomhed og drive den frem til en succes. Og derfor skal det være attraktivt at investere i de danske vækstvirksomheder. På den måde kan vi sikre en bred folkelig forankring af det, der skal være med til at skabe fremtidens vækst og sikre, at vi fortsat har arbejdspladser med høj værdiskabelse i Danmark.

På den baggrund har regeringen nedsat et Iværksætterpanel, som skal komme med anbefalinger til, hvordan regeringens ambitioner kan realiseres.

Iværksætterpanelets arbejde

Iværksætterpanelet bygger deres arbejde op om tre mål:

¹ Anm.: Vækstvirksomheder er defineret som virksomheder med mindst 10 ansatte og i en periode på tre år har haft en gennemsnitlig årlig vækst i antallet af ansatte på mindst 10 pct.
Kilde: Eurostat og Erhvervsministeriets Redegørelse for Vækst Konkurrenceevne 2017.

- Rammevilkårene for at bygge og drive vækstvirksomheder i Danmark skal være bedre.
- Der skal skabes flere arbejdspladser i Danmark.
- Det skal være nemmere at dele og demokratisere ejerskabet af iværksættervirksomhederne.

Panelet har i første omgang fokuseret på temaerne kapital og talent. Panelet afleverer sine anbefalinger til september.

Kapital

Det er afgørende, at der er tilstrækkelig risikovillig kapital til rådighed i de forskellige stadier i de nye virksomheders liv. I andre sammenlignelige lande, fx Sverige, er markedet for risikovillig kapital stærkere, og der er en stærkere aktiekultur end i Danmark. Svenskerne overgår Danmark på kapitaltilgængelighed, ikke kun på aktiemarkedene, men også i forhold til ventureinvesteringer m.v.

I Danmark beskattes investeringer i nye vækstvirksomheder højere end i de øvrige OECD-lande, og der gives ingen særlige fradrag til de investorer, som vælger at investere i de tidlige, typisk mere risikofyldte faser af en virksomheds liv. Her har man i andre lande som fx Sverige, Norge og Storbritannien valgt andre modeller, der giver både de professionelle investorer og almindelige borgere større tilskyndelse til at investere i fremtidens vækstvirksomheder.

Talent

For at bygge vækstvirksomheder er der behov for det rette talenter med de rette kompetencer. Både hos dem, der starter virksomheden, og hos dem, som vælger at arbejde i en vækstvirksomhed på vej op.

Iværksættere aflønner ofte nøglemedarbejdere med medejerskab frem for høje lønninger. På den måde får medarbejderne del i virksomhedens eventuelle succes. I Danmark er reglerne for at give medarbejdere medejerskab i virksomheden imidlertid komplicerede, og beskatningen er højere end i mange af de lande, vi sammenligner os med. Samtidig gør brugen af medejerskab frem for løn det svært for iværksættere at få udenlandske medarbejdere ind i Danmark.

Udfordring 1 - Opstart og videreudvikling af vækstvirksomheder i Danmark

- *Vi har gode rammevilkår for at drive forretning i Danmark.*
- *Det er administrativt let at etablere sig, og der bliver startet en del nye virksomheder i Danmark.*
- *Men mange nye virksomheder, der viser betydelig vækstpotentialer, ender med at flytte ud af Danmark, inden de vokser sig rigtigt store.*

Udfordring 2 - Bredt ejerskab til danske vækstsuccesser

- *Danmark har en lang tradition for, at nye virksomheder etableres, fordi en bred kreds med et interessefællesskab går sammen om at starte noget nyt.*
- *Mange danske vækst- og eksportsuccesser er født ud af andelsbevægelsen og har et ejerskab, der er bredt forankret og ikke kun koncentreret hos traditionelle, professionelle investorer.*
- *Men i dag har Danmark ikke en aktiv investor- og aktiekultur, der kan bidrage til at brede ejerskabet til nye danske vækstsuccesser ud i den danske befolkning.*